STATISTISKE EFTERRETNINGER

UDGIVET AF DET STATISTISKE DEPARTEMENT

32. AARG. NR. 31  10. AUGUST 1940

Indhold: Prisniveauet. — Detailpriserne i Juli 1940. — Indkomst- og Formueforholdene i Skatteaaret 19³⁹/40.

Prisniveauet.

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Grundlag for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger. Dette Budget danner Grundlaget ogsaa for nedenstaaende Beregninger.

I følgende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Juli 1940 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning. Forholdstallene vedrørende Prisforandringernes Styrke beregnes siden Januar 1938 med Aaret 1935 som Udgangspunkt (Basisaar).

Naar Udgiften i Aaret 1935 sættes = 100, var Udgiften efter de i April 1940 gældende Priser 129 og efter de nu for Juli foretagne Beregninger 136.

Beregnet paa samme Grundlag, men med Priserne i Aaret 1931 som Basis, bliver Pristallet for Juli 150 mod 143 for April.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1935 gnstl. Kr.	Juli 1939 Kr.	Okt. 1939 Kr.	Jan. 1940 Kr.	April 1940 Kr.	Juli 1940 Kr.
Fødevarer	1121	1206	1256	1325	1383	1446
Klæder, Fodt., Vask	458	497	536	598	720	729
Bolig	450	490	490	500	500	500
Brændsel, Belysn.	164	169	202	244	346	328
Skatter, Kontingenter o. l.	479	529	529	534	564	702
Andre Udgifter	756	771	795	855	921	958
I alt	3428	3662	3808	4056	4434	4663

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1935 gnstl.

	1935 gnstl.	Juli 1939	Okt. 1939	Jan. 1940	April 1940	Juli 1940
Fødevarer	100	108	112	118	123	129
Klæder, Fodt., Vask	100	109	117	131	157	159
Bolig	100	109	109	111	111	111
Brændsel, Belysn.	100	103	123	149	211	200
Skatter, Kontingenter o. l.	100	110	110	111	118	147
Andre Udgifter	100	102	105	113	122	127
I alt	100	107	111	118	129	136

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1935 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Juli udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 233 mod 222 for April. Herved maa dog tages i Betragtning, at i Pristalsbudgettets Totalbeløb pr. Juli 1940, 4663 Kr., indgaar den i § 45, Stk. 1 i Lov om midlertidige Forbrugsafgifter m. m. af 27. Marts 1940 omhandlede Skatte- og Afgiftsforøgelse med et Beløb, der er beregnet til 116 Kr. Naar det paa Basis af Juli 1914 beregnede Pristal nedsættes med det Antal Points, som svarer til dette Beløb, fremkommer Tallet 227, jfr. Lovens § 45, Stk. 2. Hvis det nævnte Tal yderligere nedsættes med det Antal Points, som svarer til det i § 16 i Lov om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde af 30. Maj 1940 fastsatte Bidrag fra Lønmodtagere, ansat til 84 Kr., fremkommer Tallet 223. Til Sammenligning anføres, at en Reduktion af Pristallet for April 1940 i Forhold til den i ovennævnte § 45 omhandlede Skatte- og Afgiftsforøgelse gav Tallet 218.

Ved Siden af de her omhandlede Beregninger, foretaget paa Grundlag af det foran nævnte Budget,

Gennemsnits-Detailpriser for Juli, April og Januar 1940 samt Oktober og Juli 1939.

		Hovedstaden		Købstæderne		107 Landkomm.		Gennemsnit for hele Landet				
		Juli 1940	April 1940	Juli 1940	April 1940	Juli 1940	April 1940	Juli 1940	April 1940	Januar 1940	Oktober 1939	Juli 1939
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Rugbrød	4 kg	93	93	92	92	92	92	92	92	93	93	92
Sigtebrød	kg	59	59	59	58	58	58	59	58	60	60	53
Franskbrød	—	103	103	99	98	98	97	100	99	97	96	86
Kryddertvebakker	—	171	171	164	165	170	162	168	166	167	164	162
Flormel	—	52	52	54	54	52	52	53	53	48	46	38
Byggryn, danske	—	47	45	45	43	43	41	45	43	42	39	34
Havregryn, danske, i Pakker	—	94	94	93	93	87	88	91	92	91	84	73
— i løs Vægt	—	66	65	62	59	58	53	62	59	58	53	46
Semoulegryn	—	75	73	70	68	68	67	71	69	66	63	59
Kartoffelmel	—	62	63	56	55	53	52	57	57	54	50	48
Risengryn	—	90	94	81	79	82	78	84	84	84	76	67
Sagogryn	—	81	79	74	73	69	69	75	74	72	68	66
Gule Ærter, Victoria, afskallede	—	153	145	138	132	132	124	141	134	98	80	72
Hugget Melis Nr. 1	—	60	59	63	62	61	60	61	60	60	60	59
Stødt Melis	—	48	47	49	48	48	47	48	47	47	47	46
Farin, lyst, Nr. 1	—	48	47	47	46	46	45	47	46	46	45	45
Kaffe	—	529	512	476	456	453	435	486	468	454	423	422
Te, alm. Kongo	—	1295	1172	1202	1101	1175	1080	1224	1118	1038	959	900
Kogechokolade	—	510	464	476	427	459	412	482	434	382	354	337
Spiseæbler, friske	—	125	81	142	69	128	60	132	70	57	48	108
Bananer	—	—	275	—	300	—	280	—	285	261	199	160
Tørrede Æbler	—	185	178	182	172	170	159	179	170	167	158	144
Tørrede Abrikoser	—	287	289	272	260	261	249	273	266	260	245	217
Svesker m. Sten	—	141	141	130	126	126	118	132	128	119	100	81
Rosiner, Valencia	—	140	144	132	128	129	123	134	132	127	110	91
Spegesild, norske	—	132	127	124	127	125	123	127	126	121	110	98
— islandske	—	114	108	108	104	108	99	110	104	100	91	79
Fiskeboller	1/2 kg	70	70	73	70	70	68	71	69	66	61	56
Henkogte Ærter, grove	—	59	56	59	55	57	53	58	55	49	48	47
Hvidtøl, Nr. 1 (Hovedstaden: Prima)	1/1 Fl.	33	33	32	32	32	32	32	32	24	24	24
Bajersk Øl	1/2 -	40	40	42	42	42	42	41	41	35	35	31
Smør, lurmærket	kg	372	351	367	345	365	343	368	346	340	304	304
Plantefedt (Palmin)	—	161	150	163	148	162	145	162	148	135	122	118
Vegetabilmargarine	—	183	168	183	157	181	153	182	159	137	121	118
Mejeri-Ost	—	246	239	199	192	180	169	208	200	189	175	166
Æg, nylagte, danske	Snes	236	239	194	173	184	158	205	190	226	209	162
Kaffefløde (Fløde Nr. 2)	1/10 l	23	23	21	20	21	20	22	21	21	18	18
Sødmælk paa Flasker	Liter	44	44	39	38	36	35	40	39	38	33	33
Sødmælk i løst Maal	—	38	39	34	34	31	31	34	35	33	30	29
Helskummet Mælk paa Flasker	—	18	19	15	14	14	14	16	16	14	13	13
Helskummet Mælk i løst Maal	—	15	15	11	10	8	9	11	11	11	10	10
Kærnemælk paa Flasker	—	30	30	18	17	18	19	22	22	21	19	19
Kærnemælk i løst Maal	—	26	28	14	14	12	12	17	18	17	15	15
Oksekød (Forkød)	kg	168	171	159	155	157	151	161	159	156	159	147
— (skært Kød)	—	288	284	234	225	223	216	248	242	240	243	226
Kalvekød (Forkød)	—	170	176	173	165	163	159	169	167	165	168	160
Kødfars (Kalve-)	—	121	123	211	208	193	188	175	173	175	171	159
Fersk Svinebov	—	204	192	210	206	212	201	209	200	226	202	197
Mørbrad	—	355	358	370	349	350	329	358	345	333	334	340
Saltet Brystflæsk	—	347	286	272	259	261	246	293	264	293	266	254
Røget, benløs Skinke	—	386	365	391	376	368	361	382	367	387	369	361
Svinefedt, krydret, dansk	—	301	258	282	215	276	203	286	225	219	201	182
Medisterpølse	—	216	211	204	202	200	198	207	204	207	203	185
Leverpostej	—	303	294	273	263	257	251	278	269	266	262	244
Spegepølse	—	480	481	364	352	343	337	396	390	385	378	329
Ferske Sild	—	102	93	84	82	85	80	90	85	78	77	79
Torsk	—	70	89	65	73	70	77	68	80	75	77	58
Rødspætter	—	217	240	160	176	151	159	176	192	172	162	166
Klipfisk	—	150	148	153	150	143	139	149	146	134	125	114
Hvidkaal	—	35	33	55	41	38	41	43	38	16	13	23
Gulerødder[1])	—	»—92	22	26—94	24	27—85	23	27—90	23	18	18	18-56
Kartofler[1])	—	»—80	33	28—80	23	27—71	23	28—77	26	15	14	11-31
Køkkensalt	—	22	21	21	20	20	19	21	20	18	17	15
Amerikansk Vaskesoda	—	27	27	25	25	23	24	25	25	20	18	16
Brun Sæbe, prima	—	91	104	94	106	94	101	93	104	95	64	58
Petroleum, Water white	Liter	28	28	26	26	26	26	27	27	24	20	20
Nøddekul	hl	780	1187	807	931	809	962	799	1027	612	474	309
Knuste Koks, leveret, fra Gasværket	—	615	627	572	515	637	639	608	594	359	264	221
Kn. Koks, lev., fra private handlende	—	633	940	658	749	678	775	656	821	521	395	267
Elektricitet	kwt.	49	49	56	49	48	41	51	46	40	37	35
Gas	m^3	25	25	34	30	36	31	32	29	24	21	20
Optændingsbrænde	kg	14	14	10	10	10	9	11	11	9	9	8
Herresko, Boxcalf, gennemsyede	Par	2425	2332	2359	2256	2283	2173	2356	2254	2012	1833	1717
Herrestøvler, — —	—	2886	2782	2760	2649	2661	2527	2769	2653	2374	2147	2023
Forsaaling og Bagflikning af do.	—	759	752	748	738	715	700	741	730	700	660	641

[1]) Det første Tal i Kolonnerne med Juli-Priserne gælder gamle Gulerødder (gamle Kartofler), det sidste Tal nye Gulerødder (nye Kartofler).

har man pr. Juli 1940 foretaget en, delvis skønsmæssig, Beregning af den Forskydning, som fremkommer i Forbrugets Totaludgift, naar man tager Hensyn til de gældende Rationeringer af Sukker, Kaffe, Te og Margarine (i Forbindelse med den skete Forøgelse af Smørforbruget). Det samlede Resultat af Beregningen viser en Nedgang i Totaludgiften paa ca. 20 Kr., hvad der svarer til 1 Point i det Pristal, der beregnes med Juli 1914 som Basis. I denne Beregning er der ikke taget Hensyn til Brændselsrationeringen, idet man har skønnet, at de hidtil tildelte Rationer af udenlandsk Brændsel for de Befolkningskredse, som Pristalsbudgettet repræsenterer, meget nær svarer til de Mængder, som Budgettet regner med.

Detailpriserne i Juli 1940.

Ved Indberetninger fra Kommunalbestyrelserne i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, fra samtlige Købstadkommuner og fra noget over 100 Landkommuner er der for den første Uge af Juli Maaned 1940 — paa samme Maade som for de foregaaende Kvartaler — fremskaffet Oplysninger til Beregning af Gennemsnits-Detailpriser for Landets forskellige Dele.

I omstaaende Tabel er meddelt Resultaterne af de foretagne Gennemsnitsberegninger, og til Sammenligning er anført de tilsvarende Gennemsnitspriser for den første Uge i hvert af de 4 foregaaende Kvartaler.

Fra April til Juli er der indenfor Fødevarernes Gruppe sket en Række Prisstigninger, ikke blot for Varer, hvis Priser er mere eller mindre sæsonbestemte (Æbler og Grønsager), men ogsaa for en Række andre Varer. De største Stigninger finder man for gule Ærter, Te, Chokolade, Smør, Margarine, Brystflæsk og Svinefedt. Mindre Prisstigninger er der bl. a. for nogle Mel- og Grynsorter, Sukker, Kaffe, tørrede Frugter, Spegesild og Ost, endvidere for de fleste Poster indenfor Kød- og Flæskegruppen. Ferske Sild viser Prisstigning, medens der er Prisfald for Torsk og Rødspætter. For Sæbe er der ligeledes Prisfald.

Indenfor Brændselsgruppen viser Kul samt Koks fra private handlende en stærk Prisnedgang. For Elektricitet og Gas er der derimod en fortsat Prisstigning. Ogsaa for nyt Fodtøj er der fremdeles Prisstigning.

Indkomst- og Formueforholdene i Skatteaaret 19[39]/40.

Ved tidligere Undersøgelser af Indkomst- og Formueansættelserne til Statsskat er kun Indkomstansættelser paa 800 Kr. og derover samt Formueansættelser paa 4000 Kr. og derover medtaget. For Skatteaaret 19[39]/40 foreligger der imidlertid ogsaa Oplysninger om Indkomster og Formuer under disse Grænser, og skønt de enkelte Skattekredse ikke behandler saadanne Smaaindtægter og -formuer paa ganske ensartet Maade, har man dog ment det forsvarligt at foretage en statistisk Bearbejdelse ogsaa af disse Ansættelser. Det er saaledes første Gang, at der foreligger en Opgørelse over Fordelingen af samtlige Indkomst- og Formueansættelser; i nedenstaaende Tabeller har man derfor foretaget en nærmere Specifikation af de ganske smaa Indkomster og Formuer, hvorimod Indkomster over 800 Kr. og Formuer over 4000 Kr. er sammendraget til nogle faa Hovedgrupper, idet der m. H. t. den nærmere Fordeling af disse henvises til det snart udkommende Hæfte af Statistiske Meddelelser.

Tabel 1. Indkomstansættelserne 19[39]/40.

	Antal Ansættelser	Procentvis Fordeling pCt.	Samlet Indkomst Mill. Kr.
0 Kr.	41 514	2,3	0
Under 200 Kr.	15 501	0,8	2
200— 400 -	38 994	2,1	12
400— 600 -	100 804	5,9	50
600— 800 -	159 755	8,8	108
800— 2000 -	798 945	44,2	1 013
2— 5000 -	536 943	29,7	1 648
5—10000 -	89 534	4,9	577
10—30000 -	22 062	1,2	335
30000 Kr. og derover	3 312	0,1	193
I alt	1 807 364	100,0	3 938

I Tabel 1 er anført Indkomstansættelserne efter Indkomstens Størrelse, dels de absolutte Tal og dels en procentvis Fordeling, samt endvidere de samlede Indkomstbeløb i de tilsvarende Grupper. Af det samlede Antal Ansættelser 1,8 Mill. er 350 000 eller 20 pCt. under 800 Kr. I Hovedstaden udgør disse Smaaindkomster kun 16,5 pCt. mod 21 pCt. i Provinsbyer og Landkommuner. Det kan særligt nævnes, at der i Hovedstaden findes forholdsvis mange, hvis Indkomst er opgivet til 0 Kr., nemlig ialt 22 000 eller 4,5 pCt. af det samlede Antal Ansættelser, medens den tilsvarende Procent i Provinsbyerne og Landkommunerne kun er henholdsvis 2,2 pCt. og 1,1 pCt. og for hele Landet under eet 2,3 pCt.

Tabel 2. Formueansættelser 19³⁹/40.

	Antal Ansæt-telser	Procentvis Fordeling pCt.	Samlet Formue Mill. Kr.
0 Kr.	1 188 761	65,8	0
Under 2000 Kr.	168 575	9,3	168
2— 4000 -	111 085	6,2	311
4— 10000 -	145 317	8,0	922
10—100000 -	178 102	9,9	4 954
100000 Kr.—1 Mill. Kr.	14 992	0,8	3 360
1 Mill. Kr. og derover	532	—	1 076
I alt	1 807 364	100,0	10 791

I Tabel 2 er foretaget en tilsvarende Opgørelse af Formuerne, og det fremgaar heraf, at 65,8 pCt. af samtlige Ansættelser har opgivet Formuen 0 Kr. I Hovedstaden er denne Procent endog 78 pCt. mod 57,4 pCt. i Landkommunerne.

Det kan anføres, at yderligere 9,3 pCt. af Ansættelserne har opgivet et Formuebeløb paa under 2000 Kr., og Besiddere af Formuer paa over 2000 Kr. udgør saaledes kun 25 pCt. af samtlige Ansættelser.

STATISTISKE EFTERRETNINGER bestilles ligesom Departementets øvrige Værker gennem Boghandelen.
Abonnement kan desuden tegnes gennem Postvæsenet. — Prisen er 10 Øre pr. Nummer eller 2 Kr. om Aaret, excl. Postpenge.
I Kommission hos Gyldendalske Boghandel — Nordisk Forlag.
Udgaaet fra Trykkeriet den 10. August 1940. — Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S, København.